

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

Urząd
Zamówień
Publicznych

Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych udzielanych przez administrację rządową

Warszawa, 20 października 2017 r.

**Zalecenia Rady Ministrów
w sprawie uwzględnienia przez administrację rządową
aspektów społecznych w zamówieniach publicznych**

dr Karol Szmaj, Dyrektor Centrum Oceny Administracji, KPRM

Warszawa, 20 października 2017 r.

I. CEL ZALECEŃ

- wydatkowanie środków publicznych zgodnie z przepisami prawa dotyczącymi zamówień publicznych przy **jednoczesnym uwzględnianiu różnorodnych aspektów społecznych**, w tym:
  - ✓ integracji zawodowej i społecznej osób z grup marginalizowanych,
  - ✓ wsparcia zrównoważonego rozwoju społeczno-ekonomicznego kraju,
  - ✓ stabilności zatrudnienia i prawa do godnej pracy,
  - ✓ potrzeb osób niepełnosprawnych;
- uwzględnianie aspektów społecznych w umowach zawieranych w związku z udzielanymi zamówieniami publicznymi przez **wszystkie jednostki administracji rządowej**;
- **zwiększenie wiedzy** zamawiających na temat dostępnych instrumentów prawnych umożliwiających uwzględnianie w zamówieniach publicznych aspektów społecznych;
- **upowszechnianie** stosowania klauzul społecznych przez zamawiających.

II. ZAKRES PODMIOTOWY ZALECEŃ

- Szef KPRM,
- ministrowie,
- kierownicy organów oraz jednostek podległych lub nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów oraz przez ministrów,
- wojewodowie,
- kierownicy służb, straży i inspekcji zespolonej administracji rządowej,
- kierownicy niezespolonej administracji rządowej,
- dyrektorzy instytucji gospodarki budżetowej w administracji rządowej.

III. OBOWIĄZKI ZAMAWIAJĄCEGO

- **dokonywanie analizy** możliwości uwzględnienia aspektów społecznych **w planowanych do udzielenia zamówieniach** (wstępnej przy tworzeniu planu zamówień na każdy rok budżetowy i pogłębionej podczas przygotowywania konkretnego postępowania o udzielenie zamówienia),
- **uwzględnianie aspektów społecznych we wszystkich zamówieniach, w których pogłębiona analiza wskazuje na taką możliwość,**
- zawieranie w umowach o udzielenie zamówienia publicznego **uprawnień kontrolnych** (oraz sankcji), przysługujących zamawiającemu w stosunku do wykonawcy w celu skutecznego egzekwowania wypełniania zobowiązań dot. aspektów społecznych.

Ponadto zaleca się, aby ocena możliwości uwzględnienia aspektów społecznych była dokonywana również przy zamówieniach nieobjętych procedurami Pzp.

IV. KOORDYNACYJNA ROLA PREZESA UZP

Do zadań Prezesa UZP należy:

- opracowanie **planu koordynacji** wykonania Zaleceń oraz dokonywanie jego aktualizacji,
- prowadzenie **działań edukacyjnych i promocyjnych** w zakresie uwzględniania aspektów społecznych w zamówieniach publicznych,
- **upowszechnianie dobrych praktyk** z zakresu uwzględniania aspektów społecznych w zamówieniach publicznych oraz popularyzacja wzorcowych zapisów w dokumentacji przetargowej,
- **prowadzenie monitoringu** stopnia uwzględniania aspektów społecznych w zamówieniach udzielanych przez jednostki administracji rządowej.

V. ELEMENTY EWALUACJI

- ujednolicone **sprawozdania z realizacji zamówień** składane przez zamawiających Prezesowi UZP do 1 marca każdego roku, uwzględniające aspekty społeczne w zamówieniach,
- coroczne przedstawianie Radzie Ministrów przez Prezesa UZP w **Sprawozdaniu o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych** informacji o wynikach monitoringu oraz o działaniach podjętych w celu realizacji obowiązków związanych z wykonywaniem Zaleceń,
- obowiązek przeprowadzenia przez Ministra Finansów do 30 lipca 2018 r. **audytu** zawierającego kompleksową ocenę sposobu realizacji Zaleceń i ich skutków w latach 2016 – 2017,
- przedstawienie Radzie Ministrów przez Prezesa UZP do 30 września 2018 r. **podsumowania i wniosków z realizacji Zaleceń.**

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

CENTRUM OCENY ADMINISTRACJI KPRM

Tel.: (+48) 22 694 75 36

Email: coa@kprm.gov.pl

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

Urząd
Zamówień
Publicznych

Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych udzielanych przez administrację rządową

Warszawa, 20 października 2017 r.

Urząd
Zamówień
Publicznych

Wyniki monitoringu stosowania przez administrację
rządową klauzul społecznych w zamówieniach
publicznych za 2016 r.

Magdalena Olejarz
Urząd Zamówień Publicznych

Monitoring w świetle Zaleceń Rady Ministrów

Wyniki monitoringu stosowania przez administrację rządową klauzul społecznych w zamówieniach publicznych za 2016 r.

Urząd Zamówień Publicznych
Warszawa, 2017 r.

- ❑ Dokument opracowany na podstawie wynikającego z „**Zaleceń Rady Ministrów w sprawie stosowania przez administrację rządową klauzul społecznych**” z 28 lipca 2015 r. zobowiązania nałożonego na Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych do monitorowania stosowania przez jednostki administracji rządowej klauzul społecznych.
- ❑ Dokument stanowi zbiorcze zestawienie przekazanych przez kierowników jednostek administracji rządowej corocznych informacji o stosowaniu klauzul społecznych przy udzielaniu zamówień publicznych.
- ❑ Klauzule społeczne:
  - Zamówienia zastrzeżone;
  - Wymagania związane z realizacją zamówienia dot. zatrudnienia osób defaworyzowanych;
  - Wymaganie zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności w trakcie realizacji zamówienia.

Zakres podmiotowy obowiązku sprawozdawczego

Obowiązek przekazania informacji o stosowaniu klauzul społecznych przy udzielaniu zamówień publicznych za rok 2016 obejmował:

- ❑ ministrów w zakresie urzędu obsługującego ministra;
- ❑ kierowników jednostek podległych lub nadzorowanych przez ministrów, jeżeli jednostki te zobowiązane są do prowadzenia audytu wewnętrznego na podstawie art. 274 ust. 2 lub art. 274 ust. 4-6 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.);
- ❑ kierowników następujących jednostek podległych lub nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów: Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Polskiej Agencji Kosmicznej, Urzędu Regulacji Energetyki, Rządowego Centrum Legislacji, Polskiej Akademii Nauk oraz urzędów zapewniających obsługę Komisji Nadzoru Finansowego i Rzecznika Praw Pacjenta;
- ❑ wojewodów w zakresie urzędu obsługującego wojewodę;
- ❑ dyrektorów instytucji gospodarki budżetowej w administracji rządowej.

Zmiany prawne a sposób realizacji sprawozdawczości

---

28 lipca 2016 r. – wejście w życie przepisów ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1020, z późn. zm.).

- ❑ rozszerzenie i modyfikacja dotychczasowych możliwości stosowania przez zamawiających klauzul społecznych w ramach postępowań o udzielenie zamówienia:
  - rozszerzenie zakresu podmiotowego jednostek mogących ubiegać się o zamówienia zastrzeżone oraz złagodzenie wymogu dotyczącego poziomu zatrudnienia osób z grup społecznie marginalizowanych (art. 22 ust. 2 ustawy Pzp);
  - rozszerzenie dopuszczalnych wymagań związanych z realizacją zamówienia na wszystkie aspekty społeczne (art. 29 ust. 4 ustawy Pzp);
  - nadanie klauzuli społecznej dotyczącej zatrudnienia na podstawie umowy o pracę obligatoryjnego charakteru (obecny art. 29 ust. 3a ustawy Pzp).

Zakres przedmiotowy sprawozdawczości

Składana przez jednostki administracji rządowej informacja o stosowaniu klauzul społecznych przy udzielaniu zamówień publicznych za rok 2016 obejmowała:

- ❑ dane dotyczące postępowań o udzielenie zamówienia publicznego wszczętych przed wejściem w życie nowelizacji Pzp z 2016 r, w których zastosowano art. 22 ust. 2, art. 29 ust. 4 pkt 1 lub art. 29 ust. 4 pkt 4 ustawy Pzp w brzmieniu sprzed nowelizacji Pzp z 2016 r. oraz
- ❑ dane dotyczące postępowań o udzielenie zamówienia publicznego wszczętych od dnia 28 lipca 2016 r., w których zastosowano art. 22 ust. 2, art. 29 ust. 3a lub art. 29 ust. 4 ustawy Pzp, w brzmieniu nadanym nowelizacją Pzp.

Zmiany prawne a sposób realizacji sprawozdawczości

---

30 grudnia 2016 r. - wejście w życie przepisów Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. poz. 2038)

- ❑ rozszerzenie zakresu informacji, które zamawiający są zobligowani przekazywać Prezesowi UZP w ramach rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach m.in. o aspekty społeczne
- ❑ w świetle przepisów przejściowych, w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach za rok 2016 w zakresie aspektów społecznych zamawiający informowali jedynie o postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego wszczętych od dnia 28 lipca 2016 r.

Sposób realizacji sprawozdawczości

Za rok **2016** – obowiązek sprawozdawczy był realizowany przez kierowników jednostek administracji rządowej dwutorowo:

- ❑ W odniesieniu do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego **wszczętych przed dniem 28 lipca 2016 r.**, informację o stosowaniu klauzul społecznych przekazywano za pomocą formularza na stronie: <http://klauzule.uzp.gov.pl/>.
- ❑ W odniesieniu do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego **wszczętych od dnia 28 lipca 2016 r.**, obowiązek sprawozdawczy realizowany był w oparciu o przepisy *rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. poz. 2038)* – tj. w ramach rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach.

Dane zbiorcze za 2016 r.

- ❑ **473** podmioty – przekazały Prezesowi UZP informacje o realizacji Zaleceń Rady Ministrów za rok 2016, z czego
  - ❑ **395** zamawiających z administracji rządowej udzieliło zamówień publicznych z klauzulami społecznymi.
  - ❑ Klauzule społeczne uwzględniono w **1855** zamówieniach publicznych udzielonych przez jednostki administracji rządowej, a ich łączna wartość wyniosła **2.104.553.254,71 zł** (bez podatku od towarów i usług).

Statystyki zbiorcze za 2016 r.

DANE ŁĄCZNE ZA 2016 R.	
Liczba zamówień publicznych z klauzulami udzielonych w 2016 r.	1855
Wartość zamówień publicznych z klauzulami udzielonych w 2016 r.	2.104.553.254,71 zł *
Liczba zamówień publicznych z klauzulami udzielonych w oparciu przepisy ustawy Pzp sprzed nowelizacji z 2016 r.	428
Wartość zamówień publicznych z klauzulami udzielonych w oparciu przepisy ustawy Pzp sprzed nowelizacji z 2016 r.	994.686.495,13 zł *
Liczba zamówień publicznych z klauzulami udzielonych w oparciu przepisy ustawy Pzp po nowelizacji z 2016 r.	1427
Wartość zamówień publicznych z klauzulami udzielonych w oparciu przepisy ustawy Pzp po nowelizacji z 2016 r.	1.109.866.759,58 zł *

* na podstawie wartości umów bez podatku od towarów i usług

Dane zbiorcze za 2016 r.

Łączna liczba zastosowanych klauzul społecznych w podziale na rodzaj klauzuli oraz ich udział w ogólnej liczbie zastosowanych klauzul i ogólnej liczbie zamówień uwzględniających klauzule społeczne

Klauzula	Łączna liczba klauzul społecznych	Udział % w ogólnej liczbie zastosowanych klauzul	Udział % w ogólnej liczbie zamówień uwzględniających klauzule społeczne
Wymóg zatrudnienia przy realizacji zamówienia na podstawie umowy o pracę	1571	78,75%	84,69%
Wymóg określenia aspektów społecznych związanych z realizacją zamówienia, w tym związanych z zatrudnieniem przy realizacji zamówienia osób defaworyzowanych	358	17,94%	19,30%
Zamówienie zastrzeżone – art. 22 ust. 2 ustawy Pzp	66	3,31%	3,56%
SUMA	1995	100%	107,55%

* Łączna liczba zastosowanych klauzul społecznych jest większa niż łączna ilość zamówień publicznych uwzględniających klauzule społeczne ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednej klauzuli w jednym zamówieniu.

Dane zbiorcze za 2016 r.

Zamówienia publiczne o największej wartości, w których zastosowano **wymóg zatrudnienia przy realizacji zamówienia na podstawie umowy o pracę**

LP.	RODZAJ	TRYB	CPV	WARTOŚĆ
1	usługi	przetarg nieograniczony	64110000-0 Usługi pocztowe	242.448.685,73 zł
2	dostawy	przetarg nieograniczony	150000000 Art. żywnościowe	223 411 673,26 zł
3	roboty budowlane	przetarg ograniczony	45213150-9 Roboty budowlane w zakresie biurów	76.709.511,00 zł
4	dostawy	przetarg nieograniczony	155400000 Artykuły mleczarskie	51 694 670,00 zł
5	usługi	przetarg ograniczony	64111000-0 Usługi pocztowe	35.248.595,52 zł

Dane zbiorcze za 2016 r.

Zamówienia publiczne o największej wartości, w których zastosowano **wymóg określenia aspektów społecznych związanych z realizacją zamówienia, w tym związanych z zatrudnieniem przy realizacji zamówienia osób defaworyzowanych**

LP.	RODZAJ	TRYB	CPV	WARTOŚĆ
1	dostawy	przetarg nieograniczony	150000000 Art. żywnościowe	223 411 673,26 zł
2	usługi	przetarg nieograniczony	72253200-5 Usługi w zakresie wsparcia systemu	190.243.900,24 zł
3	usługi	zamówienie z wolnej ręki	72210000-0 Usługi programowania pakietów oprogramowania	65.615.518,70 zł
4	dostawy	przetarg nieograniczony	155400000 artykuły mleczarskie	51 694 670,00 zł
5	usługi	przetarg nieograniczony	55130000-0 Inne usługi hotelarskie	48 687 545,75 zł

Dane zbiorcze za 2016 r.

Zamówienia zastrzeżone na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy Pzp o największej wartości

LP.	RODZAJ	TRYB	CPV	WARTOŚĆ
1.	dostawy	przetarg nieograniczony	35812000-9 Mundury bojowe	5.842.480,00 zł
2	usługi	przetarg nieograniczony	79995100-6 Usługi archiwizacyjne	1 508 049,00 zł
3	usługi		80530000-8 Usługi szkolenia zawodowego	795 980,00 zł
4	usługi	przetarg nieograniczony	79710000-4 Usługi ochroniarskie	776 076,78 zł
5	usługi		79710000 Usługi ochroniarskie	726 432,00 zł

Dane zbiorcze za 2016 r.

Liczba udzielonych zamówień publicznych dla poszczególnych klauzul społecznych w podziale na przedmiot zamówienia w oparciu o kody Wspólnego Słownika Zamówień (grupowanie po pierwszych czterech cyfrach kodu)

Wymóg zatrudnienia przy realizacji zamówienia na podstawie umowy o pracę

Lp.	Kod CPV	Liczba	Udział w ogólnej liczbie zamówień uwzględniających wymóg zatrudnienia przy realizacji zamówienia na podstawie umowy o pracę
1.	4500 Roboty budowlane	205	13,05 %
2.	9091 Usługi sprzątania	199	12,66 %
3.	7971 Usługi ochroniarskie	153	9,74 %

Dane zbiorcze za 2016 r.

Wymóg określenia aspektów społecznych związanych z realizacją zamówienia, w tym związanych z zatrudnieniem przy realizacji zamówienia osób defaworyzowanych

Lp.	Kod CPV	Liczba	Udział w ogólnej liczbie zamówień uwzględniających wymóg określenia aspektów społecznych związanych z realizacją zamówienia, w tym związanych z zatrudnieniem przy realizacji zamówienia osób defaworyzowanych
1.	9091 usługi sprzątania	38	10,61 %
2.	7971 usługi ochroniarskie	35	9,77 %
3.	4500 Roboty budowlane	23	6,42%

Zamówienia zastrzeżone na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy Pzp

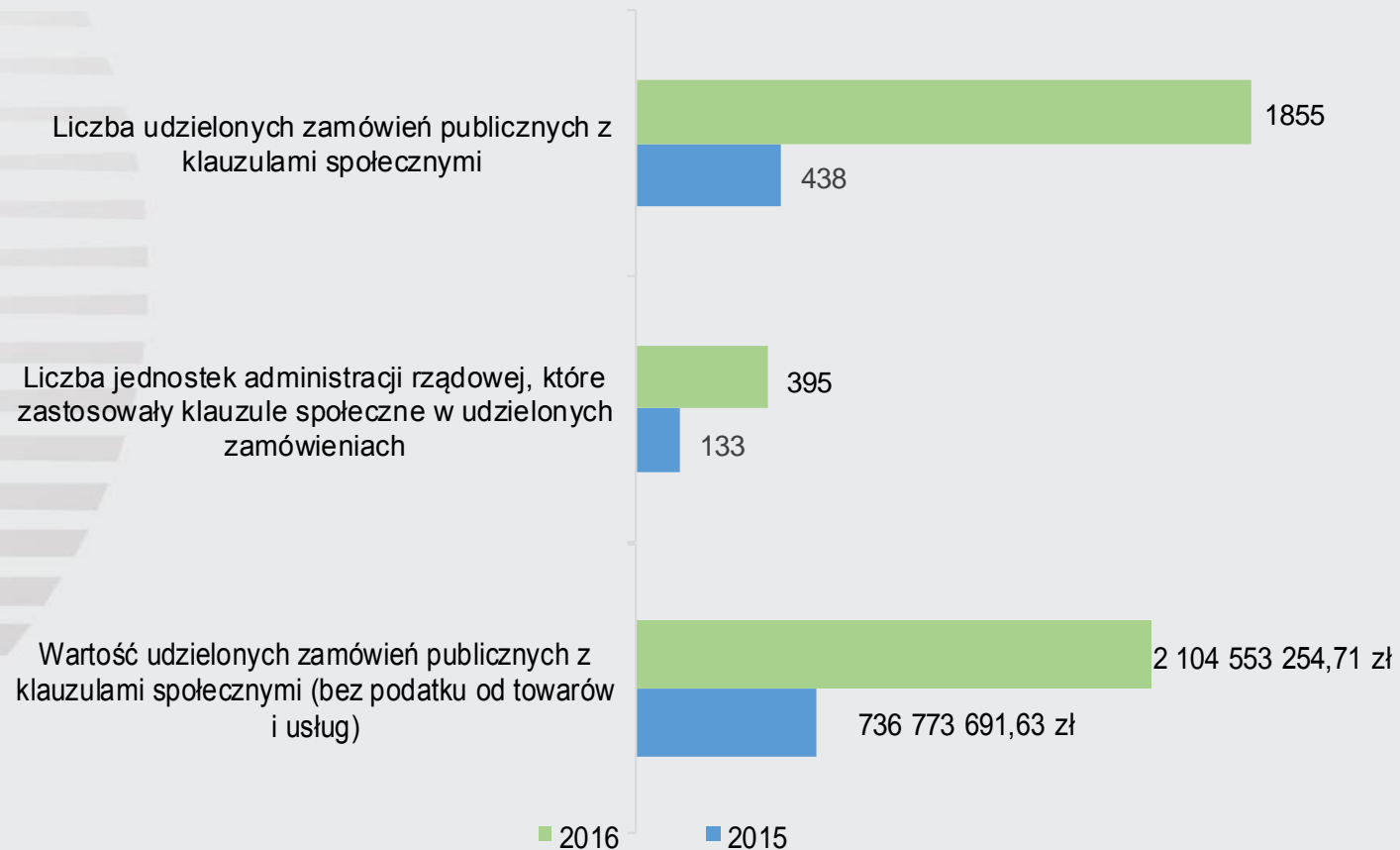
Lp.	Kod CPV	Liczba	Udział w ogólnej liczbie zamówień zastrzeżonych na podstawie art. 22 ust. 2 Pzp
1.	8053 usługi szkoleniowe	24	36,36 %
2.	7971 usługi ochroniarskie	11	16,67 %
3.	8050 usługi szkoleniowe innego rodzaju	8	12,12 %

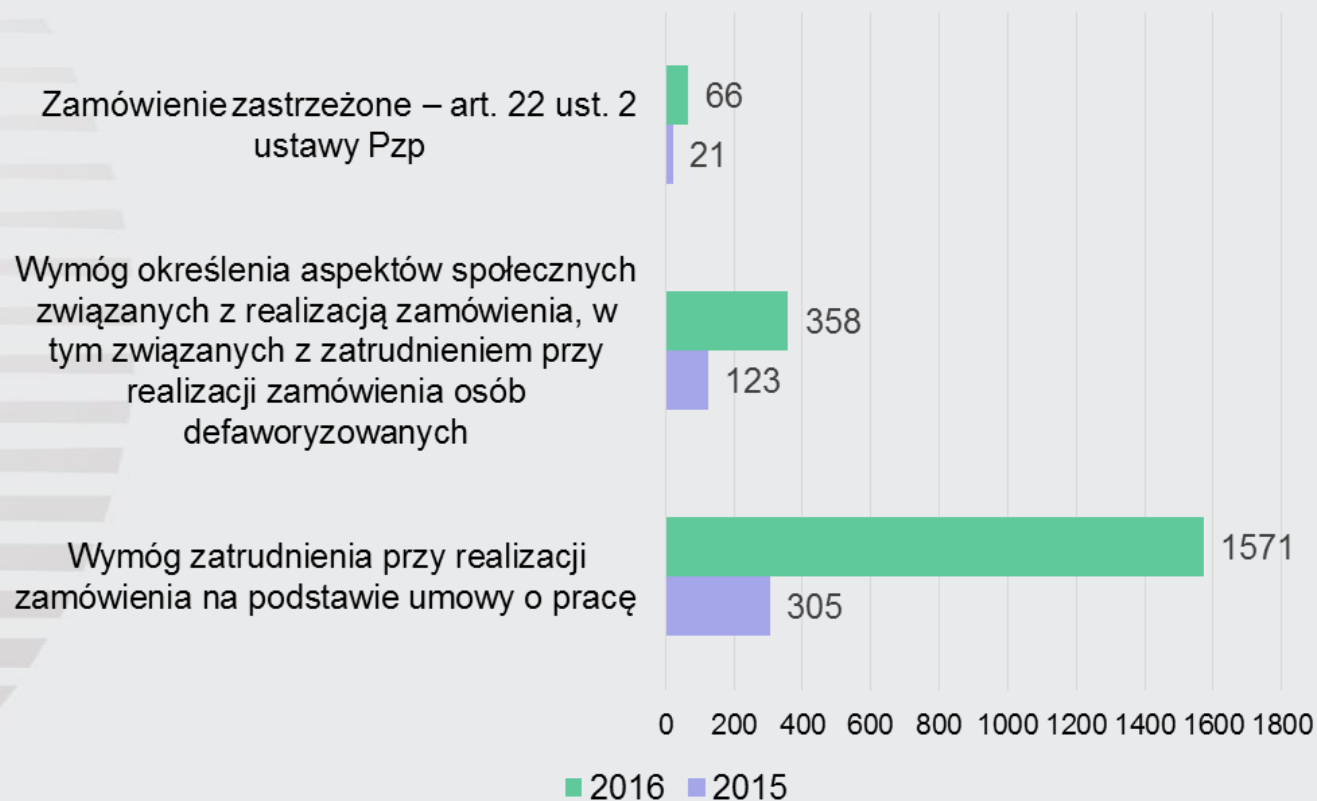
Analiza porównawcza – 2015 i 2016 r.

Spółeczne zamówienia publiczne wśród jednostek administracji rządowej

Analiza porównawcza – 2015 i 2016 r.

Zastosowane klauzule społeczne

Łączna liczba zastosowanych klauzul społecznych jest większa niż łączna liczba zamówień publicznych uwzględniających klauzule społeczne ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednej klauzuli w jednym zamówieniu

Analiza porównawcza – 2015 i 2016 r.

Wartość zamówień publicznych uwzględniających poszczególne klauzule społeczne w podziale na rodzaj zastosowanej klauzuli

Rodzaj zastosowanej klauzuli społecznej	Dane za rok 2015	Dane za rok 2016
Wymóg zatrudnienia przy realizacji zamówienia na podstawie umowy o pracę	540.650.002,13 zł	1.578.412.987,15 zł
Wymóg określenia aspektów społecznych związanych z realizacją zamówienia, w tym związanych z zatrudnieniem przy realizacji zamówienia osób defaworyzowanych	156.999.489,67 zł	869.304.335,24 zł
Zamówienie zastrzeżone – art. 22 ust. 2 ustawy Pzp	42.451.281,06 zł	19.578.621,99 zł

Wartość zamówień publicznych uwzględniających poszczególne klauzule społeczne jest większa niż łączna zamówień publicznych uwzględniających klauzule społeczne ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednej klauzuli w jednym zamówieniu

---

Dziękuję za uwagę

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

Urząd
Zamówień
Publicznych

Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych udzielanych przez administrację rządową

Warszawa, 20 października 2017 r.

Klauzule społeczne w zamówieniach publicznych MF

Przemysław Szellerski
Ministerstwo Finansów

ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

www.mf.gov.pl

Zamówienia publiczne

- nabywanie dostaw, usług i robót budowlanych
- ograniczenie zasady swobody zawierania umów – sformalizowany wybór wykonawcy w celu ochrony konkurencji
- realizacja innych celów – polityk Państwa:
  - zielone zamówienia
  - prospołeczne zamówienia
  - innowacyjne zamówienia

Dokumenty rządowe

- Zalecenia Ministra Rozwoju Regionalnego oraz Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych dotyczące stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych - 20.10.2009 r.
- pismo Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania – 24.12.2012 r.
- Zalecenia Rady Ministrów dotyczące stosowania klauzul społecznych przez administrację rządową przy udzielaniu zamówień publicznych – 28.07.2015 r.
- **Zalecenia Rady Ministrów w sprawie uwzględniania przez administrację rządową aspektów społecznych w zamówieniach publicznych – 29.03.2017 r.**

Spojrzenie systemowe MF

- **Stosowanie klauzul społecznych w zamówieniach publicznych jest korzystne z punktu widzenia społeczno-gospodarczego**
- **Stosowanie klauzul społecznych jest elementem polityki Rządu i polityki Unii Europejskiej**

Podjęte działania

- **2012 r.** – pierwsze systemowe analizy dotyczące zamówień uwzględniających wymagania określone w art. 22 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
- **2013 r.** – planowanie zamówień publicznych z systemowym uwzględnieniem klauzul społecznych, realizacja wytycznych Programu Działań na Rzecz Równego Traktowania na lata 2013 – 2016 (kontynuacja w latach kolejnych)
- **2016 r.** – realizacja wytycznych Zalecenia Rady Ministrów dotyczące stosowania klauzul społecznych przez administrację rządową przy udzielaniu zamówień publicznych

Rodzaje stosowanych klauzul

- **Zatrudnienie:**
  - bezrobotnych albo
  - niepełnosprawnych
- głównie w robotach budowlanych i usługach
- sporadycznie przy dostawach i umowach ramowych
- **Z punktu widzenia MF – im prościej tym lepiej**

Przykłady

- Wykonanie tłumaczeń pisemnych w I grupie językowej na lata 2014-2016
- Zakup kalendarzy na 2014 r. (2015 r., 2016 r.)
- Świadczenie usług utrzymania czystości i wykonanie prac porządkowych w gmachu i na terenie posesji Ministerstwa Finansów
- Ochrona parkingu Ministerstwa Finansów
- Zakup, dostawa, rozładunek, przemieszczenie, montaż oraz ustawienie mebli biurowych na potrzeby Ministerstwa Finansów
- Wykonanie i dystrybucja formularzy i broszur informacyjnych związanych z rozliczeniem podatników podatku dochodowego
- Budowa, wdrożenie i utrzymanie Systemu ERP w Ministerstwie Finansów

Dobre praktyki na etapie planowania zamówień

- Pytania komórek organizacyjnych MF:
czy zamówienie publiczne musi być udzielone
z zastosowaniem klauzuli społecznej
- **Podejście MF**
- Zasada jest, że zamówienia publiczne są
udzielane z zastosowaniem klauzuli społecznej
a wyjątki od zasady wymagają uzasadnienia i są
oceniane przez kierownika zamawiającego
- **Zamówienia powtarzalne są udzielane
z zastosowaniem klauzul społecznych**

Dobre praktyki na etapie postępowania

- Pytania wykonawców:
czy osoba bezrobotna zatrudniona przez wykonawcę przed terminem składania ofert może być uznana za osobę spełniającą warunek klauzuli społecznej
- **Podejście MF**
- Dookreślono, że za osobę taką może być uznana osoba posiadająca status osoby bezrobotnej i zatrudnionej przez wykonawcę w terminie do np. 3 miesięcy przed upływem terminu składania ofert (indywidualnie dla każdego postępowania)
- **Najczęściej zatrudniano osobę na potrzeby realizacji kontraktu z MF**

Dobre praktyki na etapie realizacji umowy

- Pytania wykonawców:
jak wykonać klauzulę społeczną, jeżeli na rynku nie ma osób spełniających kryteria klauzuli społecznej
- **Podejście MF**
- Nienaliczanie kar umownych w przypadku wykazania należytej staranności w poszukiwaniu takich osób
- Stopniowe uszczelnianie systemu kontroli spełnienia klauzuli społecznej (podwyższanie kar umownych, uszczegółowienie systemu kontroli)

Statystyki za lata 2013-2016*

- Liczba postępowań z klauzulami **59**
- Łączna wartość szacunkowa postępowań
  - **227.381.926,70 zł**
- Łączna wartość zawartych umów
  - **211.551.801,57 zł**
- Oszczędność
  - **15.830.125,13 zł (ok. 7%)**
- * W tym zamówień wyłączonych ze stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych

Korzyści

- Realizacja polityki Rządu
- Pozytywny wpływ na sytuację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- W przypadku zmiany wykonawców usług część osób zagrożonych wykluczeniem społecznym była zatrudniana ponownie przez nowego wykonawcę świadczącego usługę dla MF (łącznie zatrudniono 31 osób)

Koszty

- Wzrost obciążenia pracą dla zamawiającego
- Pomimo wymagania dodatkowego zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym realna wartość zawartych umów była o ok. 7% niższa niż szacunkowa wartość zamówienia
- MF przyjęło założenie, że koszt klauzuli społecznej będzie finansowany z tych właśnie oszczędności

Dziękuję za uwagę

przemyslaw.szelterski@mf.gov.pl

ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

www.mf.gov.pl

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

Urząd
Zamówień
Publicznych

Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych udzielanych przez administrację rządową

Warszawa, 20 października 2017 r.

ASPEKTY SPOŁECZNE W ZAMÓWIENIACH PUBLICZNYCH UDZIELANYCH PRZEZ ADMINISTRACJĘ RZĄDOWĄ

**Realizacja Zaleceń Rady Ministrów w praktyce udzielania zamówień
publicznych przez jednostki administracji rządowej – prezentacja dobrych
praktyk na przykładzie**

WIELKOPOLSKIEGO URZĄDU WOJEWÓDZKIEGO W POZNANIU

WYTYCZNE:

- Krajowy Plan Działań na Rzecz Zrównoważonych Zamówień Publicznych na lata 2013-2016 i lata 2017-2010
- Zalecenia Rady Ministrów w sprawie stosowania przez administrację rządową klauzul społecznych w zamówieniach publicznych przyjęte przez Radę Ministrów 28 lipca 2015 r.
- Zalecenia Rady Ministrów w sprawie uwzględniania przez administrację rządową aspektów społecznych w zamówieniach publicznych przyjęte przez Radę Ministrów 29 marca 2017 r.

UREGULOWANIA WEWNĘTRZNE:

- Zarządzenie nr 14/14 Dyrektora Generalnego Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu z dnia 14 kwietnia 2014 r. ze zm. w sprawie realizacji zamówień publicznych w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu,

w którym zawarte zostały nw. zapisy dotyczące stosowania klauzul społecznych:

„Przed złożeniem wniosku o udzielenie zamówienia publicznego (obowiązkowo w przypadku zamówień przekraczających 2 000,00 zł) dyrektor wnioskującego wydziału lub wskazany przez niego pracownik dokonuje analizy możliwości zastosowania klauzul społecznych przy udzielaniu zamówienia. Analiza powinna uwzględniać specyfikę przedmiotu zamówienia, jego wartość oraz czas realizacji. Analizie podlega przedmiot zamówienia, z uwzględnieniem jego cech technicznych, możliwość zastrzeżenia zamówienia dla podmiotów zatrudniających osoby niepełnosprawne, bezrobotne, młodociane lub na podstawie umowy o pracę w ilości wskazanej przez Zamawiającego.”.

Dodatkowo określone zostały wymagania w odniesieniu do zamówień niepodlegających procedurom określonym w ustawie Prawo zamówień publicznych

„Procedura udzielania zamówienia publicznego o wartości nieprzekraczającej 30 000 euro

Zamówienia publiczne realizowane są z uwzględnieniem klauzul społecznych:

- 1) w przypadku, gdy z przeprowadzonej analizy wynika, iż zostaną zastosowane klauzule społeczne – określenie wymagań związanych z klauzulami społecznymi zostaje przesłane do wykonawców w trakcie zaproszenia do składania ofert, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 2 procedury, a informacja nt. spełnienia stawianych wymagań zostaje potwierdzona przez wykonawców w złożonych przez nich ofertach;
- 2) w przypadku, gdy realizacja przedmiotu zamówienia wymaga zawarcia umowy (kwota przekraczająca 5 000,00 PLN brutto), a z przeprowadzonej analizy wynika, iż zostaną zastosowane klauzule społecznej w danym zamówieniu, wymagane jest, aby umowa zawierała postanowienia dotyczące zastosowanych klauzul społecznych, w szczególności zawierała zapisy umożliwiające zamawiającemu skuteczne egzekwowanie ich realizacji.”.

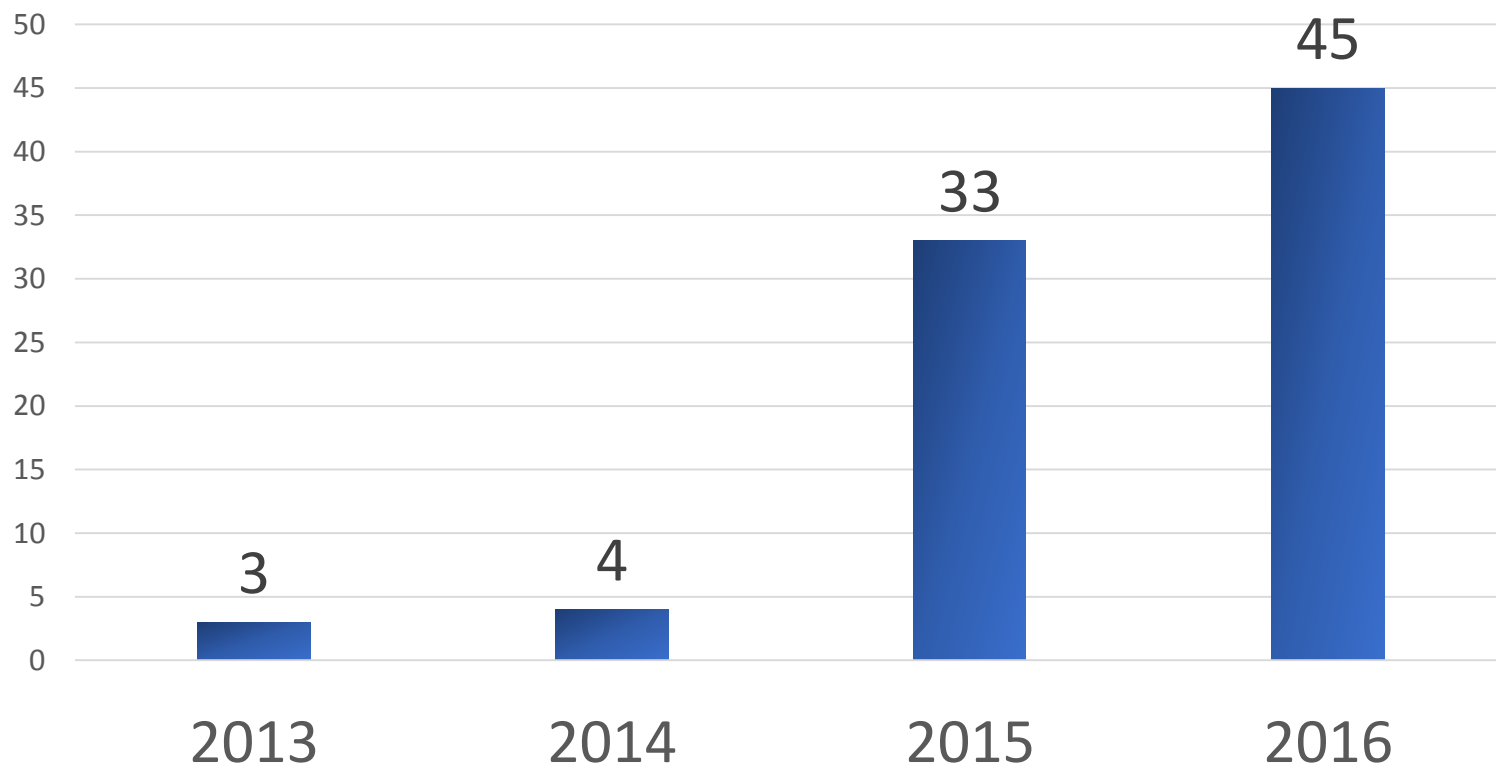

- Zarządzenie nr 27/16 Dyrektora Generalnego Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu z dnia 29 lipca 2016 r. w sprawie realizacji zamówień publicznych w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu,

zwierające dodatkowe obowiązki w zakresie stosowania klauzul społecznych na etapie planowania zamówień.

PRAKTYKI ZWIĄZANE ZE ZRÓWNOWAŻONYMI ZAMÓWIENIAMI

Liczba wszystkich postępowań w jednostce, do których stosuje się przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych, zakończonych udzieleniem zamówień, w których zastosowano klauzule społeczne

2015 r.

Informacja o liczbie i wartościach postępowań w jednostce, do których stosuje się przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych, zakończonych udzieleniem zamówień

Opis	Ilość sztuk	Liczba postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia, w których zastosowano klauzule społeczne w stosunku do łącznej liczby postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia publicznego	Wartość w zł	Wartość postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia, w których zastosowano klauzule społeczne w stosunku do łącznej wartości postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia publicznego
Łączna liczba postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia publicznego	68		9 379 697,08	
Liczba postępowań, w których zastosowano klauzule społeczne (bez zastosowania innych instrumentów uwzględniających aspekty społeczne – kryteria oceny ofert)	23	33,82%	2 300 649,12	24,53%

Informacja o rodzaju zastosowanych klauzul społecznych

Opis	Ilość sztuk	Rodzaje zamówienia			Tryb udzielenia zamówienia
		D	U	RB	
Wymóg zatrudnienia przy realizacji zamówienia na podstawie umowy o pracę – art. 29 ust. 4 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych	20	-	7	13	przetarg nieograniczony – 19 postępowań zamówienie z wolnej ręki – 1 postępowanie
Wymóg zatrudnienia przy realizacji zamówienia osób wymienionych w art. 29 ust. 4 pkt 1 (osoby bezrobotne, niepełnosprawne) ustawy Prawo zamówień publicznych	3	-	3	-	przetarg nieograniczony
Inne instrumenty uwzględniające aspekty społeczne – kryteria oceny ofert: % zatrudnionych osób, które będą zaangażowane do realizacji zamówienia na podstawie umowy o pracę	3	-	3	-	przetarg nieograniczony

DODATKOWO ZASTOSOWANO KLAUZULE SPOŁECZNE W 10 POSTĘPOWANIACH PRZEPROWADZONYCH W TRYBIE PRZETARGU NIEOGRANICZONEGO, które ze względu na swą wartość nie podlegały obowiązkowi prowadzenia ich w trybach określonych ustawą PZP

2016 r.

Informacja o postępowaniach wszczętych przed dniem wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 22.06.2016 r. o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych:

okres 1 styczeń do 27 lipiec 2016 r.

Informacja o liczbie i wartościach postępowań w jednostce, do których stosuje się przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych, zakończonych udzieleniem zamówień

Opis	Ilość sztuk	Liczba postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia, w których zastosowano klauzule społeczne w stosunku do łącznej liczby postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia publicznego	Wartość w zł	Wartość postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia, w których zastosowano klauzule społeczne w stosunku do łącznej wartości postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia publicznego
Łączna liczba postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia publicznego	26		3 979 270,10	
Liczba postępowań, w których zastosowano klauzule społeczne (bez zastosowania innych instrumentów uwzględniających aspekty społeczne – kryteria oceny ofert)	21	80,77%	2 218 624,08	55,75%

Informacja o rodzaju zastosowanych klauzul społecznych

Opis	Ilość sztuk	Rodzaje zamówienia			Tryb udzielenia zamówienia
		D	U	RB	
Wymóg zatrudnienia przy realizacji zamówienia na podstawie umowy o pracę – art. 29 ust. 4 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych	18	1	8	9	przetarg nieograniczony – 17 postępowań zamówienie z wolnej ręki – 1 postępowanie
Wymóg zatrudnienia przy realizacji zamówienia osób wymienionych w art. 29 ust. 4 pkt 1 (osoby bezrobotne, niepełnosprawne) ustawy Prawo zamówień publicznych	3	-	3	-	przetarg nieograniczony
Inne instrumenty uwzględniające aspekty społeczne – kryteria oceny ofert: % zatrudnionych osób, które będą zaangażowane do realizacji zamówienia na podstawie umowy o pracę	4	-	4	-	przetarg nieograniczony

Informacja o postępowaniach wszczętych po wejściu w życie przepisów ustawy z dnia 22.06.2016 r. o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych:

okres 28 lipca do 31 grudnia 2016 r.

Informacja o liczbie i rodzaju zastosowanych klauzul społecznych w postępowaniach w jednostce, do których stosuje się przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych, zakończonych udzieleniem zamówień

Opis	Ilość sztuk	Rodzaje zamówienia			Tryb udzielenia zamówienia
		D	U	RB	
Wymóg zatrudnienia przy realizacji zamówienia na podstawie umowy o pracę – art. 29 ust. 3a ustawy Prawo zamówień publicznych	11	-	5	6	przetarg nieograniczony – 10 postępowań zamówienie z wolnej ręki – 1 postępowanie
Wymóg dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników - art. 29 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych	1	-	1	-	przetarg nieograniczony
Inne instrumenty uwzględniające aspekty społeczne – kryteria oceny ofert: np. osoby bezrobotne, które będą zaangażowane do realizacji zamówienia na podstawie umowy o pracę	3	-	3	-	przetarg nieograniczony

DODATKOWO ZASTOSOWANO ASPEKTY SPOŁECZNE W POSTĘPOWANIACH NA USŁUGI SPOŁECZNE

Opis	Ilość sztuk	Rodzaj zamówienia
- Wymóg zatrudnienia przy realizacji zamówienia na podstawie umowy o pracę – art. 29 ust. 3a ustawy Prawo zamówień publicznych	1	U
Inne instrumenty uwzględniające aspekty społeczne – kryteria oceny ofert: np. - osoby niepełnosprawne, które będą zaangażowane do realizacji zamówienia na podstawie umowy o pracę, - zatrudnienie na podstawie umowy o pracę osób wykonujących bezpośrednio usługę kelnerską, - % zatrudnionych osób do realizacji zamówienia na podstawie umowy o pracę	4	U

PRZYKŁADY POSTĘPOWAŃ

2013-2014 r.

- usługi sprzątania,
- usługi ochrony

Wymóg zatrudnienia przy realizacji zamówienia osób bezrobotnych lub niepełnosprawnych.

2015-2016 r.

- roboty budowlane,
- usługi sprzątania,
- usługi ochrony,
- usługi telekomunikacyjne,
- usługi medycyny pracy,
- usługi gastronomiczne,
- usługi pocztowe,
- dostawa papieru

Wymóg zatrudnienia osób bezrobotnych, niepełnosprawnych lub na umowę o pracę.

W ramach badania ofert pod kątem rażąco niskiej ceny analizowano kwestie związane z zatrudnieniem oraz jego kosztami.

W części postępowań zastosowano inne instrumenty uwzględniające aspekty społeczne – kryteria oceny.

KORZYŚCI WYNIKAJĄCE Z ZASTOSOWANIA KLAUZUL SPOŁECZNYCH

1. Wejście na rynek pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Aktywizacja i integracja zawodowa osób bezrobotnych, niepełnosprawnych oraz innych osób społecznie marginalizowanych.
3. Prawo do godnej pracy.
4. Stabilność zatrudnienia.
5. Wsparcie rynku pracy poprzez ograniczenie zawierania tzw. „umów śmieciowych”.

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

Urząd
Zamówień
Publicznych

Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych udzielanych przez administrację rządową

Warszawa, 20 października 2017 r.

**Uwzględnianie aspektów społecznych
w zamówieniach publicznych w praktyce
– doświadczenia, potrzeby i wyzwania na przyszłość**

Panel dyskusyjny